

στροφὴν. Ἐτι δὲ μᾶλλον ἀνεδείχθη κατὰ τὴν πολιορκίαν ἐκείνην τῆς Τριπολιτσᾶς, καθ' ἣν οἱ Σπικριτζατζι προσεφέρθησαν τοῖς Τούρκοις ὡς «δεῖσι τοῖς Πέρσαις», οἱ δὲ Τούρκοι τοῖς Ἑλλησιν ὡς «ἀσθενέσι λακωνικοῖς λαγωοῖς»! Ἀλλὰ, τὴν φορὰν ταύτην οἱ λαγωοὶ ἐδείχθησαν ἀνώτεροι.

Τῇ 5ῃ Ὀκτωβρίου ἡ πρωτεύουσα τῆς Πελοποννήσου, μὴ δυνηθεῖσα νὰ λυθῇ τῆς πολιορκίας διὰ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ὀθωμανικοῦ στόλου, ἠναγκάσθη νὰ ὑποκύψῃ καί, παρὰ τὴν συνθήκην, παρεδόθη εἰς τὸ πῦρ καὶ εἰς τὸ αἷμα ἐπὶ τρεῖς ὁλοκλήρους ἡμέρας.—ὅπερ συνετέλεσε πρὸς ἀπώλειαν τῆς ζωῆς δεκακίςχιλίων Ὀθωμανῶν πάσης ἡλικίας καὶ παντὸς φύλου, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς πόλεως.

Τῇ 4ῃ Μαρτίου τοῦ ἀκολούθου ἔτους ἡ Ἀνδρονίκη, ἐπιβιβασθεῖσα ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ναυάρχου Μικαύλη, εἶδε κατὰ τινὰ ναυμαχίαν τὰ τουρκικὰ σκάφη τρεπόμενα μετὰ πεντάκωρον συμπλοκῆν καὶ ζητοῦντα καταφύγιον ἐν τῷ λιμένι τῆς Ζακύνθου. Ἐφ' ἐνὸς ὁμοῦ τῶν πλοίων ἐκείνων ἀνεγνώρισε τὸν υἱὸν τῆς νευηγοῦντα τὰ ὀθωμανικὰ πλοῖα διὰ μέσου τοῦ κόλπου τῶν Πατρῶν!.... Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἀπὸ τοῦ πλήγματος ἐκείνου τοῦ αἵσχους, ἐροῖσθαι εἰς τὸ κινδυνωδέστερον τῆς πάλης ὅπως ζητήσῃ ἐκεῖ τὸν θάνατον... Ἀλλ' ὁ θάνατος τὴν ἀπέφραξε.

Ἐν τούτοις ὁ Νικόλκος Στάρκος ἐπέπρωτο νὰ χωρήσῃ βαθύτερον ἔτι ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἐγκαλήματος!... Ἐβδομάδας τινὰς βραδύτερον δὲν ἠνώθη μετὰ τοῦ Καρὰ-Ἀλῆ, τοῦ βομβαρδισκόντος τὴν ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου νήσου πόλιν τῆς Χίου;... Δὲν εἶχε τὸ μέρος του ἐν ταῖς φρικαλέαις ἐκείναις σφαγαῖς, ἐν αἷς εἴκοσι καὶ τρεῖς χιλιάδες Χριστιανῶν ἀπώλοντο, χωρὶς ν' ἀριθμῆσωμεν τεσσαράκοντα ἑπτὰ χιλιάδας πωληθέντας ὡς δούλους ἐν ταῖς ἀγοραῖς τῆς Σμύρνης; Καί, ἐν τῶν μετενεγκόντων μέρος τῶν δυστυχῶν τούτων εἰς τὰς βραβερνικὰς ἀκτὰς πλείων δὲν διφραζέτο ὑπ' αὐτοῦ τοῦ υἱοῦ τῆς Ἀνδρονίκης;...

Ἑλληνοσ πωλοῦντος τοὺς ἀδελφοὺς του!

Κατὰ τὴν μετὰ ταῦτα περίοδον, καθ' ἣν οἱ Ἕλληνες εὐρέθησαν εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀντιταχθῶσι κατὰ τῶν συνδυασθεῖσάν στρατιῶν τῶν Τούρκων καὶ τῶν Αἰγυπτίων, ἡ Ἀνδρονίκη δὲν ἔπαυσε μιμουμένη τὰς ἡρωίδας ἐκείνας, ὧν τὰ ὀνόματα προανεφέραμεν.

Φοβερὰ ἐποχὴ, πρὸ πάντων διὰ τὸν Μωρέαν, ἔνθα ὁ Ἰβραήμ ἐξέγεε τοὺς ὠμότερους τῶν Ὀθωμανῶν θηριώδεις τοῦ Ἀραβκοῦ. Ἡ Ἀνδρονίκη συγκατελέγετο μετὰ τὸ τῶν τετρακίςχιλίων ἐκείνων πολεμιστῶν, οὓς ὁ Κολοκοτρώνης, ὀνομασθεὶς γενικός τῶν σωμάτων τῆς Πελοποννήσου ἀρχηγός, μόλις ἠδυνήθη νὰ συναθροίσῃ περὶ αὐτόν.

Ἐν τούτῳ ὁ Ἰβραήμ ἀφ' οὗ ἀπεβίβασεν ἐπὶ τῆς Μανιατικῆς παραλίας 11,000 ἄνδρας, ἡσχολήθη κατ' ἀρχὰς νὰ λύσῃ τὴν πολιορκίαν τῆς Κορώνης καὶ τῶν Πατρῶν· εἶτα κατέλαβε τὸ Νευαρίνον, οὗ ἡ ἀκρόπολις προώριστο νὰ τῷ παράσχη βέβαιον καὶ ἀσφαλές στήριγμα ἀφετηρίας ἐνεργειῶν καὶ ὁ λιμὴν ἀσφαλῆ τῷ στόλῳ του σκέπη. Ἀκολούθως ἐπυρπόλησε τὴν Ἄργος, τὴν Τριπολιτσᾶν, ἣν καὶ κατέλαβε, -τοῦθ' ὅπερ τῷ ἐπέτρεψε νὰ ἐξακολουθήσῃ λυμαινόμενος μέχρι τοῦ χειμῶνος τὰς πλησιοχώρους ἐπαρχίας. Ἡ Μεσσηνία ἰδίᾳ ἐγένετο τὸ θέατρον τῶν φρικωδέστερων δρωσέων. Διὸ καὶ ἡ Ἀνδρονίκη ἠναγκάζετο συγχάσις νὰ φεύγῃ μέχρι τῶν ἐσχατιῶν τῆς Μάνης ἵνα μὴ πέσῃ εἰς χεῖρας τῶν Ἀράβων· ἀλλ' ἐν τούτοις δὲν ἐσκέπτετο νὰ ἡσυχάσῃ. Δύναται κανεὶς ν' ἀνακνηθῇ ἐπὶ γῆς καταδυναστευομένης; Ἀναφαίνεται λοιπὸν εἰς τὰς ἐστρατείας τοῦ 1825 καὶ 1826, εἰς τὴν μάχην τῶν κλεισσορειῶν τῆς Βέργας, μεθ' ἣν ὁ Ἰβραήμ ὑπεχώρησε πρὸ τοῦ Πολυαράβου, μέχρι τοῦ ὁποῦ τὸν ἀπώθησαν οἱ Μανιάται τοῦ βορρᾶ· εἶτα συγκατελέγετο μετὰ τὸ τῶν τακτικῶν τοῦ συνταγματάρχου Φαβιέρου εἰς τὴν κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1826 συγκροτηθεῖσαν ἐν Χαϊδαρίῳ μάχην. Ἐκεῖ, καιρῶς πληγεῖσα, χάρις τῇ γενναίῳ τητι Γάλλου μαχομένου ὑπὸ τὴν σημαίαν

των φιλελλήνων, διέφυγε τούς θηριώδεις τού Κρουταχή στρατιώτας.

Ἐπί πολλοὺς μῆνας ἡ ζωὴ τῆς Ἀνδρονίκης ἐκινδύνευσε, ἀλλ' ἡ ἰσχυρὰ αὐτῆς κρίσις τὴν ἔσωσεν. Ἐν τούτοις τὸ ἔτος 1826 πικρῆθε χωρὶς νὰ δυνηθῆ ν' ἀναλάβῃ ἀρκούσας δυνάμεις ὅπως λάβῃ αὐτὴς μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα.

Ἐνεκα πάντων τούτων, κατὰ μῆνα Αὐγούστου τοῦ 1827 ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Μανιατικὰς ἐπαρχίας ἐπεθύμει νὰ ἐπανίδῃ τὴν ἐν Βαϊτύλφ οἰκίαν τῆς. Παράδοξος τύχη ὠδήγησεν ἐκεῖ τὸν υἱὸν τῆς τὴν αὐτὴν ἡμέραν..... Γνωρίζομεν τὴν ἔκβασιν τῆς συναντήσεώς της μετὰ τοῦ Νικολάου Στάρκου· γνωρίζομεν ὅποιαν ὑπερτάτην κατάραν τῷ ἀπηύθυνεν ἐκ τοῦ κατωφλίου τῆς πατρικῆς οἰκίας. Καὶ ἤδη μὴδὲν τὸ κρατοῦν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ γενεθλίου ἐδάφους ἔχουσιν ἡ Ἀνδρονίκη, ἐπορεύετο νὰ ἐξακολουθήσῃ μαχομένη ἐν ὄσφ ἡ Ἑλλάς δὲν εἶχεν ἀνκητήσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν της.

Τὰ πράγματα λοιπὸν εὐρίσκοντο εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τῇ 10ῃ Μαρτίου 1827, καθ' ἣν δηλ. στιγμήν ἡ χίρα τοῦ Στάρκου ἐρρίπτετο αὐτὴς εἰς τὰς μανιατικὰς ὁδοὺς ὅπως καταφθάσῃ τοὺς Ἕλληνας τῆς Πελοποννήσου, αἵτινες ποδα πρὸς ποδα διεφιλονείκουν τὸ ἔδαφός των πρὸς τοὺς στρατιώτας τοῦ Ἰβραήμ.

Δ. Δυστυχῆς οἰκία πλουσίου.

Καθ' ὃν χρόνον ἡ Καρύστα διηυθύνετο πρὸς βαρῶν προωρισμένη διὰ λιμένα γνωστὸν μόνῃ τῷ κυβερνήτῃ αὐτῆς, ἐλάμβανε χώραν ἐν Κορφεῖς συμβάν, ὅπερ ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος ὄν, ὀφείλει οὐδὲν ἤττον καὶ τὰ ἐν τῇ προύσῃ ἱστορίᾳ πρωταγωνιστοῦντα πρόσωπα, νὰ ἐκλύῃ τὴν καινὴν προσοχὴν.

Γνωστὸν ὅτι ἀπὸ τοῦ 1815, συμφῶνως πρὸς συνθήκας φερούσας τὴν χρονολογίαν ταύτην, τὸ σύμπλεγμα τῶν Ἰονίων νήσων διετέλει ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ἀγγλίας, ἀφ' οὗ παρεδέχθη τὴν τῆς

Γαλλίας ἄχρι τοῦ 1814. (13)

Τοῦ ἀθροίσματος τούτου συνισταμένου ἐκ τοῦ τῶν νήσων Τσερίγου, (14) Ζακύνθου, Ἰθάκης, Κεφαλληνίας, Λευκάδος, Παξῶν καὶ Κορφῶν, ἡ τελευταία αὕτη νῆσος, ἡ καὶ βορείοτέρα πασῶν, εἶναι ἡ μᾶλλον σπουδαία. Αὕτη εἶναι ἡ ἀρχαία Κέρκυρα. Ὄθεν νῆσις γαλουχήσασα τὸν βασιλέα Ἀλκινοῦν, τὸν γενναῖον τοῦ Ἰάσωνος καὶ τῆς Μηδείας ξενοδόχον, φιλοξενήσασα δ' εἶτα τὸν πολυμήχανον Ὀδυσσεά μετὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον, ἔχει μέγα δικαίωμα νὰ κατέχῃ διαπρεπῆ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἱστορίᾳ θέσιν. Ἀφ' οὗ ἐπάλαισε πρὸς τοὺς Φράγκους, τοὺς Βουλγάρους, τοὺς Σαρρακηνούς, τοὺς Νεαπολίτας, ἀφ' οὗ ἐξεπορθήθη τὸν 16ον αἰῶνα ὑπὸ τοῦ Βαρβερούσση, ἐπρωστατεύθη τὸν 18ον ὑπὸ τοῦ κόμητος Σχυλεμβούργ, καὶ ληγούσης τῆς πρώτης δυναστείας, ὑπερησπίσθη ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Δονζελότου, ἦτο τότε ἔδρα ἀνωτέρου Ἀγγλοῦ Ἀρμυστοῦ.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἀνώτερος Ἀρμυστῆς ἦν ὁ σὺρ Φρέδερικ Ἄδαμ, διοικητῆς τῶν Ἰονίων νήσων. Ἐνεκα τῶν ἐνδεχομένων, ἄπερ ἠδύνατο νὰ προκαλέσῃ ἡ τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Τούρκων πάλη, εἶχε διαρκῶς ὑπὸ τὰς διαταγὰς του φρεγάτας τινὰς προωρισμένας νὰ ἐκτελῶσι τὴν ἀστυνομίαν τῶν θαλασσῶν ἐκείνων. Καὶ δὲν ἀπητυόντο πλοῖα μικρότερα τῶν δικρότων πρὸς διατήρησιν τῆς τάξεως ἐν τῷ ἀρχιπελάγει τούτῳ τῷ ἀνοικτῷ εἰς τοὺς Ἕλληνας, τοὺς Τούρκους, τοὺς κομιστὰς τῶν σύλων (lettres de marque), χωρὶς ν' ἀναφέρωμεν τοὺς πειρατὰς, τοὺς μὴ καταγινόμενους εἰς ἄλλο τι ἢ εἰς τὸ ληστεύειν, πρὸς ἀντεκδίκησιν, ἀδικαίρως τὰ πλοῖα πάσης ἐθνικότητος.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην συνήντα τις ἐν Κορφοῖς πολλοὺς καὶ διαφόρους ξένους,

(13) Σημ.— Ἀπὸ τοῦ 1864 αἱ Ἰόνιοι νῆσοι ἀνεκτίσαντο τὴν ἀνεξαρτησίαν των, καὶ διατρεθεῖσαι εἰς 3 ἰομοὺς προσετρήθησαν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν βασιλεῖον.

(14) Κωθῆρον.

καὶ δὴ ἐξ ἐκείνων, οἵτινες προσεικλύσθησαν ἀπὸ 3 ἢ 4 ἐτῶν ὑπὸ τῶν διαφόρων τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πολέμου φάσεων. Καθ' ἧτι ἐν Κορφοῖς ἐπεβιβάζοντο καὶ οἱ πορευόμενοι ὅπως λάθωσιν αὐθις μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα, ἐν Κορφοῖς ἐνεκαθίσταντο καὶ ἐκεῖνοι, οἳ ὑπερβολικοὶ κόποι ἐπέβηλλον ἡσυχίαν χρόνου τινος.

Μεταξὺ τῶν τελευταίων τούτων ἀρμόζει νὰ συγκαταριθμηθῇ καὶ νεαρός τις Γάλλος. Ὁργῶν πρὸς τὴν εὐγενῆ ταύτην πάλην, πρὸ πέντε ἤδη ἐτῶν εἶχε λάβει ἐνεργὸν καὶ ἐνδοξον μέρος εἰς τὰ πρῶτα γεγονότα ὧν ἡ Ἑλ.ν. χερσόνησος ἦν τὸ θέατρον.

Ὁ Ἑρρίκος Ἀλβαρέτ, ὑποπλοίαρχος τοῦ βασιλικοῦ ναυτικοῦ καὶ εἰς τῶν νεαροτέρων ἀξιοματικῶν τοῦ βαθμοῦ του, νῦν δὲ διατελὼν ἐν ἀρίστῳ ἀδείᾳ, ἀπ' ἀρχῆς τοῦ πολέμου εἶχε προσέλθει νὰ καταταχθῇ ὑπὸ τὴν σημαίαν τῶν Γάλλων φιλελλήνων. Ἡλικίας εἴκοσι καὶ ἐννέα ἐτῶν, ἀναστήματος μετρίου, κράσεως ἰσχυρᾶς καθιστώσης αὐτὸν ἱκανὸν νὰ ὑποφέρῃ πάντας τοὺς μόχθους τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος, ὁ νεαρὸς αὗτος ἀξιοματικὸς, διὰ τοῦ χρείουτος τῶν τρόπων του, τοῦ εὐγενοῦς τῆς συμπεριφορᾶς του, τῆς εὐλικρινείας τοῦ βλέμματός του, τῆς γοητείας τῆς φυσιογνωμίας του, τῆς βεβρυγμένης τῶν κοινωνικῶν σχέσεών του, ἐνέπνεεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς συμπάθειαν, ἣν μακροτέρα οἰκειότης δὲν ἠδύνατο ἢ ν' αὐξήσῃ.

Ὁ Ἑρρίκος Ἀλβαρέτ ἀνήκειν εἰς γνησίαν οἰκογένειαν. Μόλις εἶχε γνωρίσει τὴν μητέρα του, ὁ δὲ πατήρ του εἶχεν ἀποθάνει κατὰ τὴν ἐνηλικίωσίν του. τοῦτέστι δύο ἢ τρία ἔτη ἀπὸ τῆς ἐξόδου του ἐκ τοῦ ναυτικοῦ σχολείου. Γενόμενος κύριος ἀρετὰ μεγάλης περιουσίας οὐδέποτε ἐσκέφθη ὅτι τοῦτο τῷ παρεῖχεν ἀφορμὴν νὰ ἐγκαταλίπη τὸ ναυτικὸν του ἐπάγγελμα. Τὸνναντίον, ἐξηκολούθησε ν' ἀκολουθῇ τὸ στάδιον τοῦτο, — ἐν τῶν ὠροσιότερων ἀπὸ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ, — καὶ ἦτο ὑποπλοίαρχος, ὅταν ἡ Ἑλληνικὴ ση-

μαίκα ὑψώθη ἐναντίον τῆς Τουρκικῆς ἡμισελήνου ἐν τῇ βορείῳ Ἑλλάδι καὶ τῇ Πελοποννήσῳ.

(1) Ἑρρίκος Ἀλβαρέτ δὲν ἐδίστασεν. Ὡς τόσσοι ἄλλοι ἄνδρες νεοί, παρασυρθέντες ὑπὸ τοῦ τυλμήματος τούτου, συνώδευσε τοὺς ἐβελοντάς, οὓς οἱ Γάλλοι ἀξιοματικοὶ ἔμελλον νὰ ὀδηγήσωσι μέχρι τῶν ὄριων τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης. Ἰππῆρξεν εἰς τῶν πρώτων ἐκείνων φιλελλήνων τῶν χυσάντων τὸ αἷμά των διὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα. Ἀπὸ τοῦ 1822 συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν ἐνδόξων ἐκείνων νενικημένων τοῦ Μαυροκροδάτου ἐν τῇ περιωνύμῳ μάχῃ τῆς Ἀρτης, καὶ μεταξὺ τῶν νικητῶν ἐν τῇ πρώτῃ πολιορκίᾳ τοῦ Μεσολογγίου. Ἦτο ἐκεῖ τὸ ἀκόλουθον ἔτος, ὅτε ἔπεσεν ὁ Μάρκος Βετσαρης· τῷ 1824 ἔλαβεν οὐχὶ ἀδοξον μέρος ἐν ταῖς ναυμαχίαις ἐκείναις αἰτίτινες ἐξεδίκησαν τοὺς Ἕλληνας ἐκ τῶν νικῶν τοῦ Μεχμέτ-Ἀλῆ. Μετὰ τὴν ἐν Τριπολιτζᾷ ἦτταν, ἐν ἔτει 1825, ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν σώματος τακτικῶν ὑπὸ τὸν συνταγματάρχην Φαβιέρον. Κατὰ Ἰούλιον δὲ τοῦ 1826 ἐμάχητο ἐν Χαϊδαρίῳ, ἔνθα ἔσωζε τὴν ζωὴν τῆς Ἀνδρονίκης Στάρκου καταπατουμένης ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἵππων τοῦ Κρουταχῆ, — μάχῃ φανερᾷ, καθ' ἣν οἱ Φιλέλληνες ἀπόλωντο ἀνεπαυροθῶτως.

Ἐν τούτοις ὁ Ἑρρίκος Ἀλβαρέτ δὲν ἠθέλησεν οὐδαμῶς νὰ ἐγκαταλίπη τὸν ἀρχηγόν του, καὶ μετ' οὐ πολὺ τὸν κατέφθασεν εἰς Μέθανα.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν ὑπερησπίζετο ὑπὸ τοῦ ὀπλαρχηγοῦ Γούρα, ἔχοντος ὑπὸ τὰς διαταγὰς του χιλίους πεντακοσίους ἄνδρας· ἐκεῖ δὲ, ἐν τῇ ἀκροπόλει ταύτῃ, εἶχον καταφύγει 500 γυναῖκες καὶ παιδία μὴ δυνηθεῖσαι νὰ διαφύγωσιν, ὅτε οἱ Τούρκοι κτελέαμβανον τὴν πόλιν. Ὁ Γούρας εἶχε ζωοτροφίας δι' ἐν ἔτος καὶ ὑλικὸν δεκατεσσάρων τηλεβόλων καὶ τριῶν ὀλομβόλων, ἀλλὰ τὰ ἐφόδια ἤρξαντο ἐλαττούμενα.

Ὁ Φαβιέρος ἀπεφάσισε τότε νὰ ἐφοδιάσῃ τὴν Ἀκρόπολιν, καὶ πρὸς τοῦτο ἐζήτησεν ἄνδρας καλλῆς θελήσεως ἵνα τὸν βοηθήσωσιν ἐν τῷ παρὰ τὸν τούτῳ σχεδῷ. Πεντακόσιοι τριάκοντα ἀπήντησαν εἰς τὴν κλήσιν του, μεταξὺ τῶν ὁποίων εὗρισκοντο καὶ τεσσαράκοντα φιλέλληνες καὶ μεταξὺ τῶν τεσσαράκοντα τούτων καὶ δὴ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν, ὁ Ἑρρίκος Ἀλβαρέτ. Ἐκαστος τῶν τοιμηρῶν τούτων ἐφοδιάσθη διὰ σάκκου πυρίτιδος, καὶ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Φαβιέρου ἀπέπλευσαν ἐκ Μεθάνων.

Τῇ 13ῃ Δεκεμβρίου τὸ μικρὸν τοῦτο σῶμα φθάνει εἰς τοὺς πρόποδας σχεδὸν τῆς Ἀκροπόλεως. Ἀκτὶς τῆς Σελήνης τὸ προδίδει ἢ συμπυροβολῆσις τῶν Τούρκων τὸ ὑποδέχεται. Ὁ Φαβιέρος ἀνακράζει: «Ἐμπρός!», καὶ ἕκαστος, χωρὶς νὰ ἐγκυταλίπῃ τὸν σάκκον τῆς πυρίτιδος, ἥτις ἀπειλεῖ νὰ τὸν πυροπολήσῃ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν, ὑπερπηδᾷ τὴν τάφρον καὶ εἰσδύει εἰς τὴν Ἀκρόπολιν ἢς αἱ θύραι ἦσαν ἀνοικταί. Οἱ πολιορκούμενοι ἀπωθοῦσι νικηφόρως τοὺς ἐπεθόντας Τούρκους, ἀλλ' ὁ Φαβιέρος πληγώνεται, ὁ ὑπασιπιστὴς του φονεύεται, ὁ Ἑρρίκος Ἀλβαρέτ πίπτει πληγείς ὑπὸ ὀβίδος.

(Ἔπεται συνέχεια)

Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

ΚΡΙΝΟΜΕΝΗ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΡΕΝΑΝ

Ἐκ τοῦ θαυμασίου διὰ τὴν δεινότητα καὶ καλλιπέσιαν λόγου, ὄν, ὑποδεδυμένος τὸν Ἰούλ. Κλαρσὲν ἐν τῇ γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ, ἐξερῶνησεν ὁ διευθυντὴς αὐτῆς κ. Ἐρνέστος Ρενάν, ἀποσπῶμεν τὰς ἀξιοσημειώτους τελευταίας περικοπὰς, ἐν αἷς μετὰ τινὰς ὑπαινιγμοὺς κατὰ τῆς ἀβεβαιότητος τῆς διαρκείας τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος, κητακρίναι τοὺς ἄνδρας τῆς μεγάλης Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως καὶ κητειρωνεύεται τῆς ἐκατονταετηρίδος αὐτῆς, ἥτις πρόκειται νὰ ἐορτασθῇ προσεχῶς ἐν Γαλλίᾳ.

«Ἡ Ἐπαναστασις, λέγει, δὲν πρέπει νὰ κρίνηται κατὰ τοὺς κανόνας, καθ' οὓς καὶ αἱ συνήθειαι κρίσιμοι τῆς ἀνθρωπότητος περιστάσεις. Ἐκτὸς τοῦ καταπληκτικοῦ καὶ ὀλεθρίου χαρακτῆρος αὐτῆς, ἐξεταζομένη ἢ ἐπανάστασις παρίσταται ἀποτροπιαστικῆς καὶ φρικώδους. Κατ' ἐπιφάνειαν εἶνε ἀκατανόμαστος ἀκολασία. Ἐν τῇ ἀλλοκότῳ ταύτῃ ἀλληλομαχίᾳ οἱ ἄνδρες ἔχουσιν ἀξίαν ἀναλογοῦσθαι πρὸς τὴν ἠθικὴν αὐτῶν ἀσχημίαν. Τὸ πᾶν ἐξυπηρετεῖ αὐτὴν, πλὴν τῆς ὀρθοφροσύνης καὶ τῆς μετριοπαθείας. Οἱ τρελλοὶ, οἱ κακούργοι ἐκλύονται πρὸς αὐτὴν ἐκ τοῦ ἐνστικτοῦ αἰσθημάτος ὅτι ἐπῆλθεν ἡ σήμηγν' ἀφανῶσι καὶ αὐτοὶ χρήσιμοι. Ἡ ἐπιτυχία τῶν ἔργων αὐτῆς ἐπετεύχθη διὰ τῆς συνεργασίας ὄλων τῶν ἐγκλημάτων καὶ ὄλων τῶν παραλογισμῶν. Ὁ ἄθλιος, ὁ μὴ εἰδὼς ἄλλο τι, εἰμὴ νὰ φονεύῃ, εὐμερεῖ. Ἡ πόρνη, ἢ παράφρων τῶν φρενοκομείων ἐξυπηρετεῖ αὐτὴν. Ἡ ἐποχὴ ἐκείνη ἐχρειάζετο ἀνθρώπους ἀπερισκέπτους, κακούργους. Εἶχε τὰ πάντα, ὡς ἠύχετο. Θὰ ἐλεγέ τις ὅτι φρέαρ ἠνεώχθη ἐκ τῆς ἀβύσσου, πᾶσαι δὲ αἱ καταχθόνιαι ἀναθυμιάσεις διεφθαρμένον αἰῶνος ἐπεσκότισαν τὸν οὐρανόν.

«Ἄλλ' ἄς μὴ σταματήσωμεν εἰς τὰς ἀποτροπαιούς ταύτας λεπτομερείας αἰτινες εἰσὶ τρόπον τινὰ ἢ τιμὴ δι' ἧς ἐξαγοράζεται ἢ συμμετοχὴ τοῦ ὄχλου. Ἐπὶ τὴν ἔποψιν τοῦ συνόλου, τὸ γενικὸν φαινόμενον τῆς Ἐπαναστάσεως παρουσιάζεται ὡς ἐν τῶν μεγάλων ἐν τῇ Ἱστορίᾳ κινήματων, ἅτινα ἀνωτέρω τις θέλησις δεσπόζει καὶ διευθύνει. Ἡ ἰδέα ἥτις ἐκαρφώθη εἰς τὸν νοῦν δαιμονισμένων τινῶν ὅτι «πρέπει μὲ πᾶσαν θυσίαν ἢ Ἐπαναστασις νὰ ἐπιτύχῃ» κητέστη δαιμονοληψία, φωνὴ ἐξωθεν ἐπιβαλλομένη, τυραννικὴ εἰσήγησις. Ἐκτοτε ἢ Ἐπαναστασις ἔσχε ἕνα δαίμονα προϊστάμενον πάσης πράξεώς της καὶ μηδενὸς φειδόμενον ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας της. Συνθήκη δὲ τρόμου συνέδεσε μυριάδας ἀνθρώπων παρασύρουσα αὐτοὺς τυφλῶς εἰς τὴν ζωὴν ἢ τὸν